

Datum van inontvangstneming : 30/05/2023

Zaak C-240/23

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

17 april 2023

Verwijzende rechter:

Bundesverwaltungsgericht (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

9 december 2022

Verzoekster tot *Revision*:

Herbaria Kräuterparadies GmbH

Verweerder in *Revision*:

Freistaat Bayern

Afschrift

Bundesverwaltungsgericht

(hoogste federale bestuursrechter, Duitsland)

BESLISSING

[OMISSIS]

In het bestuursrechtelijk geding van

Herbaria Kräuterparadies GmbH,
[OMISSIS] Fischbachau,

verzoekster, verzoekster in
hoger beroep en verzoekster tot
Revision

[OMISSIS]

tegen

Freistaat Bayern,
vertegenwoordigd door de Landesadvocatuur Bayern (openbaar ministerie van
de deelstaat Beieren),
[OMISSIS] München,

verweerder, verweerder in hoger
beroep en verweerder in *Revision*

heeft de derde Senat van het Bundesverwaltungsgericht
na de mondelinge behandeling van 9 december 2022
[OMISSIS]

besloten:

De behandeling van de zaak wordt geschorst.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt overeenkomstig artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen ter uitlegging van verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad (PB [2018,] L 150, blz. 1) in de huidige versie zoals gewijzigd bij gedelegeerde verordening (EU) 2022/474 van de Commissie van 17 januari 2022 (PB [2022,] L 98, blz. 1) en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie:

1. Moet artikel 33, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 aldus worden uitgelegd dat het EU-logo voor biologische productie mag worden gebruikt voor een verwerkt levensmiddel dat wordt ingevoerd onder de voorwaarden van artikel 45, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 met het doel om het in de Unie in de handel te brengen als biologisch product, maar dat, omdat het behalve plantaardige producten, mineralen en vitamines van niet-plantaardige herkomst bevat, niet voldoet aan de vereisten van artikel 16, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 juncto bijlage II, deel IV, punt 2.2.2., onder f)?
2. Indien de eerste vraag bevestigend moet worden beantwoord: volgt uit artikel 20 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie dat het EU-logo voor biologische productie mag worden gebruikt voor een verwerkt levensmiddel, wanneer het afkomstig is uit de Europese

Unie en voldoet aan de gelijkwaardige productie- en controlevoorschriften van een krachtens artikel 48, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 erkend derde land, maar niet aan de vereisten van artikel 16, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 juncto bijlage II, deel IV, punt 2.2.2., onder f)?

3. Volgt uit artikel 20 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie dat een dergelijk uit de Europese Unie afkomstig verwerkt levensmiddel overeenkomstig artikel 30, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 gekenmerkt mag worden met een aanduiding over de biologische productie ervan, zonder het EU-logo voor biologische productie te gebruiken?

M o t i v e r i n g:

I

- 1 Het geding betreft de etikettering van een verwerkt levensmiddel als afkomstig uit de biologische productie.
- 2 Verzoekster vervaardigt het product „Blutquick”, een mengsel van vruchtensappen en kruidenextracten, die uit de biologische productie afkomstig zijn. Aan de drank zijn niet-plantaardige vitaminen en ijzergluconaat toegevoegd. Verzoekster brengt „Blutquick” in de handel als voedingssupplement. Op de verpakking bevinden zich het EU-logo voor biologische productie, het nationale biokeurmerk alsmede een verwijzing naar de herkomst van de ingrediënten uit „gecontroleerd biologische teelt”.
- 3 Bij besluit van 18 januari 2012 heeft de Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft (overheidsdienst landbouw van de deelstaat Beieren) onder andere bevolen dat verzoekster de krachtens artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad van 28 juni 2007 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 2092/91 (PB [1991] L 189, blz. 1) beschermde verwijzing naar de biologische landbouw in de etikettering, de benaming, de reclame en de commercialisering van het product uiterlijk 1 december 2012 diende te verwijderen. De Landesanstalt heeft het besluit gemotiveerd met het argument dat krachtens de bepalingen van verordening (EG) nr. 834/2007 en artikel 27, lid 1, onder f), van verordening (EG) nr. 889/2008 van de Commissie van 5 september 2008 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten, wat de biologische productie, de etikettering en de controle betreft (PB [2008,] L 250, blz. 1), aan verwerkte producten die de aanduiding „biologisch” voeren, alleen vitaminen en mineralen mogen worden toegevoegd wanneer het gebruik ervan bij wet is voorgeschreven. Dat is bij „Blutquick” niet het geval.
- 4 Verzoekster heeft beroep ingesteld tegen dit besluit. Het Verwaltungsgericht (Duitse bestuursrechter in eerste aanleg) heeft aan het Hof prejudiciële vragen

voorgelegd met betrekking tot de uitlegging van artikel 27, lid 1, onder f), van verordening (EG) nr. 889/2008. Het Hof heeft bij arrest van 5 november 2014 – C-137/13 – geoordeeld dat artikel 27, lid 1, onder f), van verordening (EG) nr. 889/2008 aldus moet worden uitgelegd dat de wet slechts het gebruik van een in deze bepaling bedoelde stof eist mits een Unierechtelijke regel of een met het Unierecht verenigbare nationaalrechtelijke regel rechtstreeks de toevoeging van deze stof aan een levensmiddel oplegt opdat het algemeen kan worden verhandeld. De wet eist het gebruik van een dergelijke stof in de zin van deze bepaling niet wanneer een levensmiddel als voedingssupplement met een voedings- of gezondheidsclaim dan wel als voor bijzondere voeding bestemd levensmiddel wordt verhandeld, ook al moet dit levensmiddel daartoe tot naleving van de geldende Unierechtelijke bepalingen inzake de toevoeging van stoffen aan levensmiddelen een bepaalde hoeveelheid van de betrokken stof bevatten. Met betrekking tot de reeds door verzoekster in de toenmalige procedure aangevoerde tegenwerping dat zij wordt gediscrimineerd jegens ondernemingen uit derde landen met een als gelijkwaardig erkend productiesysteem, heeft het Hof zich niet uitgesproken omdat het verwijzende Verwaltungsgericht daarover geen vragen had gesteld.

- 5 Het Verwaltungsgericht heeft het beroep tot betwisting van de rechtmatigheid ongegrond verklaard. Ook verzoeksters hoger beroep is niet geslaagd. De appelrechter heeft bij uitspraak van 29 juli 2021 inzake de rechtmatigheid van het litigieuze besluit uiteengezet dat de toevoeging van vitamines en ijzergluconaat aan een verwerkt levensmiddel zoals „Blutquick” niet uitdrukkelijk wettelijk is vereist, zodat verzoeksters gebruik van het logo voor de biologische productie (hierna: „EU-logo voor biologische productie”) de etiketteringsbepaling van artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 schendt. Artikel 27, lid 1, onder f), van verordening (EG) nr. 889/2008 mag tegen de achtergrond van artikel 20 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”) ook niet ruim worden uitgelegd. Verzoekster acht zich door artikel 33, lid 1, van verordening (EG) nr. 834/2007 ongelijk behandeld, omdat deze bepaling toestaat dat concurrerende producten uit de Verenigde Staten als biologische producten met het EU-logo voor biologische productie in de Europese Unie in de handel zouden kunnen worden gebracht hoewel daaraan stoffen, met name vitamines, zijn toegevoegd die krachtens artikel 23, lid 1, van verordening (EG) nr. 834/2007, artikel 27, lid 1, en bijlage VIII van verordening (EG) nr. 889/2008 bij vervaardiging in de Europese Unie niet zijn toegestaan. Van een dergelijke ongelijke behandeling is echter geen sprake. Weliswaar mogen overeenkomstige biologische producten uit de Verenigde Staten in de Europese Unie worden verhandeld als biologische producten, maar zij mogen niet zijn voorzien van het EU-logo voor biologische productie. Krachten artikel 25, lid 1, van verordening (EG) nr. 834/2007 mag het EU-logo voor biologische productie worden gebruikt voor zover de producten voldoen aan de bepalingen van verordening (EG) nr. 834/2007. Dat is bij gelijkwaardige producten niet zonder meer het geval; zij zijn alleen conform de verordening in de zin van artikel 25, lid 1, van verordening (EG) nr. 834/2007, wanneer zij zonder uitzondering voldoen aan de bepalingen

van de verordening. Dat is niet het geval bij een in de Verenigde Staten vervaardigd product dat overeenkomt met dat van verzoekster.

- 6 Met haar *Revision* blijft verzoekster zich verzetten tegen het besluit van 18 januari 2012. Zij voert in wezen aan dat een als gelijkwaardig ingevoerd product ook voorzien mag zijn van het EU-logo voor biologische productie wanneer het niet tevens voldoet aan de productievoorschriften van verordening (EG) nr. 834/2007. Indien dat haar met betrekking tot het product „Blutquick” wordt verboden, is sprake van schending van het gelijkheidsbeginsel van artikel 20 van het Handvest. Bovendien is reeds sprake van een dergelijke schending omdat producten uit de Verenigde Staten met toegevoegde vitamines en mineralen – ongeacht het gebruik van het EU-logo voor biologische productie – als biologisch product mogen worden aangeboden, terwijl zij zelf haar product „Blutquick” alleen als conventioneel product in de handel mag brengen. Het verbod op het toevoegen van vitamines en mineralen aan haar product, kan verzoekster niet worden opgelegd wanneer het voor producenten in de Verenigde Staten niet geldt.
- 7 Verweerder bestrijdt de *Revision* en voert in wezen aan dat een product dat afkomstig is uit een erkend derde land alleen voorzien mag zijn van het EU-logo voor biologische productie wanneer het voldoet aan de bepalingen van verordening (EG) nr. 834/2007. Er is geen sprake van de gestelde ongelijke behandeling. Met de wederzijdse erkenning van de gelijkwaardigheid worden ook producten die niet voldeden aan de bepalingen van de Unie inzake biologische productie tot de markt van de Unie toegelaten. De door verzoekster nagestreefde gelijke behandeling met producten uit de Verenigde Staten zou tot een aanzienlijke wijziging van het systeem van de Europese Unie leiden die met de erkenning van de gelijkwaardigheid juist niet werd beoogd en de doelstellingen van de regelingen van de Europese Unie in gevaar zou brengen.

II

- 8 De behandeling van de zaak moet worden geschorst en overeenkomstig artikel 267, derde alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: „VWEU”) moet het Hof worden verzocht om een prejudiciële beslissing. De uitlegging van het voor het geding doorslaggevende Unierecht ligt niet zodanig voor de hand dat daarover geen redelijke twijfel kan bestaan (zie arrest Hof van 6 oktober 2021, Consorzio, C-561/19 [ECLI:EU:C:2021:799], punt 39).
- 9 1. Bij besluit van 18 januari 2012 is het verzoekster verboden om voor haar product „Blutquick” de door het Unierecht beschermde verwijzing naar de biologische landbouw te gebruiken. Het verbod omvat het gebruik van het EU-logo voor biologische productie en van het Duitse biokeurmerk alsmede mogelijke verdere verwijzingen naar de biologische productie zoals bijvoorbeeld in de lijst van ingrediënten. Omdat het besluit een bestuurlijke maatregel met duurzame gevolgen is, moet de rechterlijke toetsing ervan plaatsvinden op basis van wet- en regelgeving zoals die gold op het tijdstip van het oordeel van de rechter in

Revision [zie BverwG (Bunderverwaltungsgericht), uitspraak van 13 juni 2019 – 3 C 28.16 – BVerwGE 166, 32 punt 11]. Dientengevolge kan niet langer verordening (EG) nr. 834/2007 in aanmerking worden genomen, waarop verweerder zijn besluit heeft gebaseerd, maar moet rekening worden gehouden met de sinds 1 januari 2022 geldende verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad (PB [2007,] L150, blz. 1).

- 10 2. De rechtsgrondslag voor het aan verzoekster gerichte verbod wordt gevormd door artikel 42, lid 1, van verordening (EU) 2018/848. Op grond daarvan garanderen de bevoegde autoriteiten in geval van een niet-naleving die de integriteit van biologische of omschakelingsproducten aantast gedurende enig stadium van de productie, bereiding, en distributie, bijvoorbeeld als gevolg van gebruik van niet-toegelaten producten, stoffen of technieken dan wel vermenging met niet-biologische producten, dat er op etiketten en in reclame voor de hele partij of productiegang in kwestie geen vermelding met betrekking tot biologische productie voorkomt. De volgens deze bepaling voor ingrijpen vereiste niet-naleving in de zin van artikel 3, punt 57, van verordening (EU) 2018/848 doet zich bij „Blutquick” als verwerkt levensmiddel voor ten aanzien van artikel 16, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 juncto bijlage II, deel IV, punt 2.2.2., onder f). Krachtens deze bepalingen mogen mineralen (inclusief spoorelementen), vitamines, aminozuren en micronutriënten, worden gebruikt voor de verwerking van levensmiddelen mits het gebruik ervan in gewone levensmiddelen „een rechtstreeks juridisch vereiste is”, in die zin dat het rechtstreeks vereist is krachtens bepalingen van Unierecht of daarmee verenigbaar nationaal recht, met als gevolg dat het levensmiddel hoegenaamd niet als gewoon levensmiddel in de handel mag worden gebracht zonder toevoeging van die mineralen, vitamines, aminozuren of micronutriënten. Dat is bij „Blutquick” niet het geval, hetgeen verzoekster ook niet betwist. Dientengevolge valt de toevoeging van de vitamine en het ijzergluconaat aan verzoeksters product niet onder de bewoordingen van bijlage II, deel IV, punt 2.2.2., onder f), van verordening (EU) 2018/848. Dat leidt ertoe dat het gebruik van het EU-logo voor biologische productie krachtens artikel 33, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 is uitgesloten; datzelfde geldt krachtens artikel 33, lid 5, van verordening (EU) 2018/848 voor het Duitse biokeurmerk. Ook etikettering van „Blutquick” als „biologisch” of „ecologisch” is krachtens artikel 30, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 niet toegestaan. Indien de genoemde bepalingen zonder beperking worden toegepast zou het verbod van 18 januari 2012 rechtmatig zijn en zouden het beroep en de *Revision* niet slagen.
- 11 3. Verzoekster werpt tegen dat uit het gelijkheidsbeginsel overeenkomstig artikel 20 van het Handvest volgt dat zij het recht moet hebben om „Blutquick” te voorzien van het EU-logo voor biologische productie en de verwijzing naar de biologische productie, aangezien een overeenkomstig in de Verenigde Staten geproduceerd product aldaar als „organic” in de handel mag worden gebracht en dientengevolge op grond van de gelijkwaardigheidsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten in de Unie als biologisch levensmiddel –

met inbegrip van het gebruik van het EU-logo voor biologische productie – in de handel mag worden gebracht. Of dat argument de *Revision* zal doen slagen, kan de verwijzende rechter niet beoordelen zonder zich tot het Hof te wenden. In deze zaak rijzen verschillende nog op te helderen vragen met betrekking tot de uitlegging van het Unierecht.

- 12 a) De verwijzende rechter baseert zich daarbij op het feit dat het Handvest krachtens artikel 51, lid 1, eerste volzin, toepasselijk is, aangezien de bepalingen van verordening (EU) 2018/848 betrekking hebben op de uitvoering van het Unierecht.
- 13 b) Artikel 20 van het Handvest vereist dat vergelijkbare situaties niet verschillend en verschillende situaties niet gelijk worden behandeld, tenzij een dergelijke behandeling objectief gerechtvaardigd is (vaste rechtspraak van het Hof, arrest van 3 februari 2021, C-555/19, EU:C:2021:89, punt 95).
- 14 aa) Met betrekking tot de vraag of er sprake is van ongelijke behandeling moet om te beginnen worden opgehelderd of verzoekster terecht stelt dat haar product „Blutquick” met het oog op het gebruik van het EU-logo voor biologische productie anders wordt behandeld dan een overeenkomstig product van een onderneming uit een derde land zoals de Verenigde Staten, wanneer dat krachtens artikel 45, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 ter verkoop als biologisch product in de Unie wordt ingevoerd. Zoals in punt 3 [van de onderhavige ddp] is uiteengezet, mag „Blutquick” wegens het toevoegen van vitamines en ijzergluconaat krachtens artikel 33, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 niet met het EU-logo voor biologische productie in de handel worden gebracht. Er zou derhalve sprake zijn van ongelijke behandeling wanneer een met dit product overeenkomend, verwerkt levensmiddel uit een derde land waar het toevoegen van overeenkomstige vitamines en mineralen door de als gelijkwaardig erkende productievoorschriften is toegestaan, bij het in de handel brengen in de Europese Unie voorzien mag zijn van het EU-logo voor biologische productie, hoewel het wegens de toevoeging van deze vitamines en mineralen niet voldoet aan de productievoorschriften van verordening (EU) 2018/848.
- 15 Of een dergelijk uit een derde land ingevoerd product voorzien mag zijn van het EU-logo voor biologische productie kan aan de hand van de regeling van artikel 33, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 en de tot dusver vastgestelde rechtspraak van het Hof – ook in de zaak C-137/13 – volgens de verwijzende rechter niet voldoende duidelijk worden beantwoord. De appelrechter heeft de vraag – terwijl verordening (EG) nr. 834/2007 nog van kracht was – ontkennend beantwoord en er daarbij met name op gewezen dat krachtens artikel 25, lid 1, van verordening (EG) nr. 834/2007 het EU-logo voor biologische productie mag worden gebruikt voor zover de producten voldoen aan de bepalingen van de verordening. Daarbij maakt verordening (EG) nr. 834/2007 onderscheid tussen producten die voldoen aan de bepalingen van de verordening en producten die alleen gelijkwaardig zijn. Laatstgenoemde producten voldoen niet aan de vereisten van de verordening in de zin van artikel 25, lid 1, van verordening (EG)

nr. 834/2007. Deze redenering, die in beginsel ook bij de thans geldende wet- en regelgeving van toepassing is, is evenwel niet zodanig solide dat het resultaat van de uitlegging boven alle twijfel is verheven. Dat geldt eveneens voor zover de appelrechter de systematiek van de bepaling en de nagestreefde consumentenbescherming in aanmerking neemt. Er zou eerder een en ander voor kunnen pleiten dat een in een derde land geproduceerd en verwerkt levensmiddel, dat onder de voorwaarden van artikel 45, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 in de Europese Unie in de handel wordt gebracht, mag worden voorzien van het EU-logo voor biologische productie, ook al bevat het behalve plantaardige producten mineralen en vitamines van niet-plantaardige herkomst en voldoet het dientengevolge niet aan de vereisten van artikel 16, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 juncto bijlage II, deel IV, punt 2.2.2., onder f). In de eerste plaats zou het eveneens verenigbaar zijn met de bewoordingen van artikel 33, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 om, in hun hoedanigheid van in acht te nemen „bepalingen van de verordening”, niet de productievoorschriften als gelijkwaardig in de zin van artikel 45 e.v. van verordening (EU) 2018/848 te beschouwen, maar in het geval van een in de Unie ingevoerd product de bepalingen aangaande de invoer en met name die betreffende de erkenning van de gelijkwaardigheid van productie- en controlevoorschriften. In dat geval zou het om te voldoen aan de bepalingen in de zin van artikel 33, lid 1, tweede volzin, van verordening (EU) 2018/848 volstaan dat het product onder de dienovereenkomstig geldende voorwaarden is ingevoerd. In de tweede plaats zou het eerder in overeenstemming zijn met het met de erkenning van de gelijkwaardigheid en de overeenkomstige gelijkwaardigheidsovereenkomst nagestreefde doel om handelsbarrières te verlagen, wanneer een onder de gelijkwaardigheidsregels ingevoerd product uit een derde land, op dezelfde wijze kan worden geëtiketteerd als het „gelijkwaardige” – maar juist niet aan identieke normen beantwoordende – product uit de Europese Unie; het EU-logo voor biologische productie zou voor de concurrentiepositie van het product uit het derde land van groot belang kunnen zijn.

- 16 bb) Indien de eerste prejudiciële vraag bevestigend moet worden beantwoord, zou sprake kunnen zijn van een ongelijke behandeling van in de Europese Unie gevestigde producenten jegens producenten uit derde landen met als gelijkwaardig erkende productie- en controlevoorschriften met het oog op het gebruik van het EU-logo voor biologische productie, wanneer het in de in de handel brengen van een in de Unie en een in een derde land geproduceerd product in de Unie ongeacht de verschillende productie- en controlevoorschriften in de Unie enerzijds en het derde land anderzijds vergelijkbare situaties zouden zijn. Daarvoor zou kunnen pleiten dat het in casu niet om de productie gaat, maar om de etikettering van producten die in de Unie in de handel mogen worden gebracht en met elkaar concurreren. Zou er sprake zijn van een ongelijke behandeling, dan zou deze evenwel gerechtvaardigd kunnen zijn. Als objectieve reden voor de ongelijke behandeling zou daarbij de erkenning van de gelijkwaardigheid zelf respectievelijk de daarmee beoogde vergemakkelijking van de handel kunnen worden aangevoerd. Daarentegen gaat verzoekster ervan uit dat een dergelijke rechtvaardiging in ieder geval niet in aanmerking komt wanneer de Europese

Commissie – zoals volgens haar in het onderhavige geval – productie- en controlevoorschriften als gelijkwaardig heeft erkend, die niet voldoen aan „wezenlijke” in de Unie geldende bepalingen. In dat geval heeft de in de Unie producerende onderneming er recht op alleen te hoeven voldoen aan de voor de onderneming in het derde land geldende productievoorschriften. Of dienovereenkomstig uit artikel 20 van het Handvest volgt dat het EU-logo voor biologische productie voor een verwerkt levensmiddel mag worden gebruikt, wanneer het afkomstig is uit de Europese Unie en voldoet aan de gelijkwaardige productie- en controlevoorschriften van een krachtens artikel 48, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 erkend derde land, maar niet aan de vereisten van artikel 16, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 juncto bijlage II, deel IV, punt 2.2.2., onder f), kan niet met voldoende zekerheid worden beantwoord. De hiermee aangesneden problematiek, die is verbonden met de praktijk van de wederzijdse erkenning, kan van groot belang zijn. Er rijzen vele vragen over gelijke behandeling en omgekeerde discriminatie, alsmede over mogelijkerwijs verlies van autonomie van de Unie op regelgevingsgebied (zie conclusie van 8 mei 2014 van advocaat-generaal Sharpston in de zaak C-137/13 [ECLI:EU:C:2014:318], punt 59). Wat dat betreft is een verduidelijking door het Hof noodzakelijk.

- 17 cc) Ongeacht de bevoegdheid om het EU-logo voor biologische productie te gebruiken, rijst op dezelfde wijze de vraag met betrekking tot de verwijzing naar de biologische productie krachtens artikel 30, lid 1, van verordening (EU) 2018/848, hetgeen verzoekster bij het bestreden besluit eveneens werd verboden.
- 18 Indien twee ondernemingen hetzelfde verwerkte levensmiddel produceren dat voldoet aan de gelijkwaardige productie- en controlevoorschriften van een krachtens artikel 48, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 erkend derde land, maar niet – zoals in casu wegens de toevoeging van bepaalde ingrediënten – aan de vereisten van artikel 16, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 juncto bijlage II, deel IV, punt 2.2.2., onder f), en wanneer zij de desbetreffende producten willen verhandelen met de verwijzing naar de biologische productie in de Europese Unie, is er, wanneer de situaties in beginsel vergelijkbaar worden geacht, sprake van een ongelijke behandeling in de zin van artikel 20 van het Handvest: terwijl de in de Europese Unie producerende onderneming krachtens artikel 30, lid 1, tweede volzin, van verordening (EU) 2018/848 haar product bij het in de handel brengen in de Europese Unie niet mag voorzien van de verwijzing naar de biologische productie, mag de in een overeenkomstig artikel 48 van verordening (EU) 2018/848 erkend derde land gevestigde onderneming haar product etiketteren met deze verwijzing. Dat blijkt uit het feit dat krachtens artikel 45, lid 1, onder b), iii, van verordening (EU) 2018/848 een onder deze verordening vallend product, met het doel het in de Unie in de handel te brengen, als biologisch product uit een derde land mag worden ingevoerd, wanneer het – naast andere voorwaarden – afkomstig is uit een overeenkomstig artikel 48 van verordening (EU) 2018/848 erkend derde land en voldoet aan de gelijkwaardige productie- en controlevoorschriften van dat derde land.

- 19 De onder punt bb) [van deze ddp] opgeworpen vragen met betrekking tot de rechtvaardiging van een ongelijke behandeling van in de Europese Unie en in derde landen gevestigde ondernemingen rijzen op dezelfde wijze ook bij de verwijzing krachtens artikel 30 van verordening (EU) 2018/848. Er moet worden verduidelijkt of uit artikel 20 van het Handvest volgt dat een uit de Europese Unie afkomstig verwerkt levensmiddel overeenkomstig artikel 30, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 mag worden geëtiketteerd met de verwijzing naar de biologische productie, zonder het logo van de Europese Unie voor biologische productie te gebruiken. Ook voor deze situatie is het antwoord op de vraag niet duidelijk.
- 20 4. De opgeworpen vragen zijn doorslaggevend voor de beslechting van het geding. De verwijzende rechter gaat er op grond van de huidige stand van de procedure vanuit dat een met het product „Blutquick” overeenkomend product in de Verenigde Staten als biologisch levensmiddel zou kunnen worden geproduceerd en in de handel worden gebracht.
- 21 a) Bij de Verenigde Staten gaat het om een overeenkomstig artikel 48, lid 1, van verordening (EU) 2018/848 juncto artikel 33, lid 2, van verordening (EU) nr. 834/2007 erkend derde land. De Verenigde Staten zijn bij uitvoeringsverordening (EU) nr. 126/2012 van de Commissie van 14 februari 2012 tot wijziging van verordening (EG) nr. 889/2008 wat bewijsstukken betreft en tot wijziging van verordening (EG) nr. 1235/2008 wat de regeling voor de invoer van biologische producten uit de Verenigde Staten betreft (PB [2008,] L 41, blz. 5), opgenomen in de in bijlage III bij verordening (EG) nr. 1235/2008 van de Commissie van 8 december 2008 houdende bepalingen ter uitvoering van verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad wat de regeling voor de invoer van biologische producten uit derde landen betreft, opgenomen lijst van derde landen, waarvan de productiesystemen en controlemaatregelen voor de biologische productie van landbouwproducten als gelijkwaardig aan die van verordening (EG) nr. 834/2007 zijn erkend. Daaraan lag een door middel van een briefwisseling gesloten gelijkwaardigheidsovereenkomst van 15 februari 2012 ten grondslag. Bij uitvoeringsverordening (EU) 2015/931 van de Commissie van 17 juni 2015 tot wijziging en rectificatie van verordening (EG) nr. 1235/2008 houdende bepalingen ter uitvoering van verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad wat de regeling voor de invoer van biologische producten uit derde landen betreft (PB [2007,] L 151, blz. 1), is de aanvankelijk tijdelijke opname voor onbepaalde tijd verlengd. Krachtens artikel 48, lid 1, tweede volzin, van verordening (EU) 2018/848 is de erkenning beperkt tot en met 31 december 2026. Bij besluit (EU) 2021/1345 van de Raad van 28 juni 2021 houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen met het oog op het sluiten van overeenkomsten inzake de handel in biologische producten (PB [2021,] L 306, blz. 2) is de Commissie gemachtigd om onder andere met de Verenigde Staten dergelijke onderhandelingen te openen.
- 22 b) De appelrechter heeft voor de rechter in *Revision* bindend vastgesteld [§ 137, lid 2, § 173, eerste volzin, Verwaltungsgerichtsordnung (Duits wetboek van

bestuursprocesrecht) juncto § 560 Zivilprozessordnung (Duits wetboek van burgerlijke rechtsvordering)] dat volgens het toepasselijke recht van de Verenigde Staten – meer in het bijzonder de „Organic Foods Production Act (OFPA)” – voedingsvitaminen en -mineralen onder bepaalde voorwaarden zijn toegestaan als ingrediënt in of op verwerkte producten die zijn geëtiketteerd als ecologisch of als uit ecologisch geproduceerde en duidelijk omschreven ingrediënten of voedingsgroepen afkomstig (§ 206.605 OFPA). Betrokkenen hebben tijdens de mondelinge behandeling verklaard er volgens de huidige stand van zaken vanuit te gaan dat een met verzoeksters product overeenkomend product in de Verenigde Staten als „organic” in de handel zou kunnen worden gebracht.

[OMISSIS]

[handtekeningen]